

Carmen Dumitrescu

JUSTIȚIARUL

(Scurt tratat anti-trădare)



EDITURA



Prefață



Am mai multe motive să-mi fie drag de Carmen Dumitrescu – de la jurnalismul ei războinic și avântat, până la ciudata viitură existențială ce a purtat-o din munții Neamțului până spre tipsia netedă și monotonă a Burnasului. Mă regăsesc și eu în aceste tatonări și volute biografice, amintindu-mi de momentul în care, tânăr prozator abia debutat la revista Luceafărul, l-am rugat pe unchiul meu, Marin Preda, să-mi găsească ceva de lucru în București și, astfel, să scap de calvarul repartiției în cine știe ce capăt uitat de țară. Fără prea multe codeli și menajamente, scriitorul m-a poftit să iau loc. S-a uitat îndelung la mine, m-a cercetat pe sub ochelarii lui cu lentile groase, după care, cugetând preț de câteva clipe, m-a întrebat cu o voce gravă și ultimativă, care îmi dă și acum fiori pe șira spinării: „Măi băiete, tu de fapt ce vrei să faci în viață? Vrei să fii scriitor sau corector la o editură oarecare?”. L-am privit năuc, distrus, terminat, ca lovit cu leuca în cap și, cine știe cât ar mai fi durat calvarul acelei clipe, dacă el însuși nu ar fi spart tăcerea, explicându-mi că, pentru a fi scriitor, ai nevoie de biografie. „Du-te, pleacă în lume – mi-a zis el. Trăiește-ți viața și asumă-ți eșecurile.

Cunoaște, ascultă și ia aminte. Ai văzut vreodată cum moare un om ? Dar cum naște o femeie ? Orice carte începe de aici, de la iubire și moarte... Niciun scriitor adevărat nu scrie din imaginație". Aș avea mai multe de spus despre „lecțiile” de literatură ale lui Marin Preda, despre felul în care știa el să simplifice lucrurile cele mai complicate din lume, dar nu merg mai departe, gândind că pentru tânăra prozatoare Carmen Dumitrescu a trecut timpul ezitărilor adolescentine, a inocentelor mirări de început.

Carmen Dumitrescu este un om dintr-o bucată și tot așa scrie. O dovedesc textele ei care strigă, cer, obligă să iei atitudine. O dovedesc numeroșii cititori adunați într-o umilă sală de bibliotecă pentru a o cunoaște, pentru a-i pune câteva întrebări. Textele lui Carmen Dumitrescu impun respect. Par mereu pregătite de luptă. Au unghii ascuțite. Au colți și oase puternice. Au nervi și coloană vertebrală. Dincolo de regia scenică și intensitatea dialogală a unor momente, din scrisul lui Carmen Dumitrescu răzbate în permanență tensiunea unor confruntări mocnite și promisiunea unor răsturnări spectaculoase de situație. Răzbate forța și tenacitatea unui om cu care nu e bine să te pui. Un om altcumva bântuit de îndoieli și nedreptăți provinciale, dar dispus oricând să sacrifice totul pentru unica ei plăcere. Plăcerea de a scrie și de a zăbovi prelung în fața imperialei coli de scris, în așteptarea aceluia foșnet stârnit de un gând sau de o neliniște trecătoare.

Orice tânăr are dreptul la aripi tipografice. Are dreptul să viseze, să zburde în voie printre eșecuri, nostalgii, intense trăiri emoționale. Ce va face după debut nu ne mai privește. E pariul, e tăria și destinul cu care l-a hărăzit sau nu Dumnezeu. Datoria

noastră este să-l încurajăm, să-i dăm o șansă, un motiv serios să continue. Carmen Dumitrescu nu numai că și-a căpătat aceste aripi editoriale, dar ea deja planează, insistă, caută și dă ocol la porțile înalte ale consacrării. Nu va trece mult și aceste porți se vor deschide. Nu va mai trece mult și numele ei va fi rostit cu deferența și prețuirea pe care le merită deplin.

Sorin Preda
*Scriitor și membru fondator
al Asociației Scriitorilor Profesioniști din România*



„Un tip intră într-un bar...” Așa încep toate glumele proaste. Ciudat e că și povestea mea începe la fel.... Și atunci povestea mea e o glumă proastă ? Nu, nu poate fi asta ! Povestea mea poate fi proastă, dar vă garantez că nu va fi nimic de râs pe parcursul ei. Dimpotrivă.

Așadar, un tip intră într-un bar... Avea chipul negru ca o amintire îngropată în alte amintiri. Iar ochii... ochii lui erau ca și cum n-ar fi fost. Dar exact așa ar fi putut fi, dacă ar fi fost. Avea aproape 50 de ani. Mergea ca și cum uitase să meargă. Și fiecare pas avea forma unui capăt de drum... Când s-a așezat la masă, n-a privit în jur. Deși toată lumea îl privea. Într-un oraș mic, de provincie, un personaj întunecat, confuz, care se așează singur la o masă e un subiect fructuos de dezbatere. Cine e, ce face, de câte ori și cu cine, toate aceste aspecte îi frământau deja pe toți cei care până atunci discutaseră despre personaje mai puțin interesante.

Ea ajunsese în bar cu vreo două ore înainte. Citea o carte. În față avea o sticlă de bere. Părea pierdută pe drumul ei. Și acum răsufla ușurată. Intersecția dintre Bine

și Rău e adeseori statică. De asta stătea și ea de două ore, singură la masa ei, gândindu-se la ceva fără să se gândească la nimic. Pe ea ceilalți n-o remarcaseră. Dar și dacă ar fi remarcat-o, ea n-ar fi avut de unde să știe. S-a ridicat, nu înainte de a-și fi strâns tacticos lucrurile pe care le adusese cu ea în bar: pachetul de țigări, bricheta, cartea.... N-avea nimic de pierdut. Deși mereu pierduse câte ceva, fără a fi avut ceva de pierdut. Când l-a întrebat dacă se poate așeza la masa lui, s-a prefăcut că n-o vede. Că n-o cunoaște. Era o atitudine comună. De aceea, a ignorat indiferența lui și și-a ales un scaun situat în diagonala lui. Față în față cu el n-ar fi suportat să stea. Nu în seara aceea...

– De când mă aștepti ?

– Știi că dintotdeauna....

– Uneori, stereotipiile astea profunde ale tale mă scot din minți. Te rog, încercam să fiu politicos. Încearcă să nu fii absurdă ! Măcar azi... Azi a fost greu...

– E moartă ?

– Da...

– A durut-o ?

– Atât cât a fost suficient. Și poate puțin peste, pentru că aveam și ceva de demonstrat. Dar eu zic c-am fost echitabil.

– Just...

– Sunt un justițiar, nu ?

– Își pune lumea întrebări ? Ce-au zis vecinii când te-ai mutat la ea în bloc ?

– Au zis ce au zis... Oricum, plec în mai puțin de o săptămână din oraș...

- Pleci ? Păi... și eu ?

- Și tu ce ?

- Și eu rămân aici ? Sau ai altceva în minte.

Explică-mi...

-Uite, de aia mi-a fost mereu neplăcut să lucrez cu blondele. Blondele n-au intuiție și nu știu să piardă. E absolut normal să-mi propun să plec peste o săptămână, cel mult. Am venit aici, mi-am făcut treaba, acum scuză-mă că nu m-am gândit vreo secundă la ce las în urmă. Dar afacerile sunt afaceri. Și uneori, în afaceri, oamenii vor să se simtă și bine. Dar să știi și tu de la mine, ăia care confundă o afacere plăcută cu altceva sunt primii care-o încasează la final. Dar uite că-s băiat bun, mereu am fost... Te avertizez... Te ridici de la masă, ieși din bar, te duci direct acasă și bei o cafea. Apoi, începi să scrii... Să fie detaliat, da ? Cum ai cunoscut-o, de câte ori te-ai întâlnit cu ea, ce i-ai spus și ce ți-a spus. Totul... Înțelegi ? La final, în două paragrafe, scrii de ce m-ai chemat pe mine aici să vă rezolv problema. Semnezi frumos și o trimiți la adresa asta: strada Albăstrelelor, nr. 2, Alba Iulia.

- Așa...

- Apoi, cauți în ziarul de mâine dimineață o garsonieră de închiriat. Ieftină... Încearcă și tu să fie mai pe la periferie.

- Pentru cine ?

- Îți explic la timpul potrivit...

- Bine. Să revenim la ea.... Cum a murit ? I-ai spus ceva de mine înainte ?